

Slovenski List.

Neodvisno slovensko krščanskosocijalno glasilo.

Štev. 10.

V Ljubljani, v soboto 9. marca 1901.

Letnik VI.

„Slovenski List“ izhaja v sobotah dopoldne. — **Naročnina** je za vse leto 8 K, za pol leta 4 K, za četrt leta 2 K. Vsaka številka stane 14 vin. — **Dopisi** pošiljajo se uredništvu „Slov. Lista“ — **Nefrankovani dopisi** se ne sprejemajo; rokopisi se ne vračajo. — **Naročnina, reklamacije in oznanila** se pošiljajo upravnistvu „Slov. Lista“. Uredništvo in upravnistvo sta v Ljubljani, **Gradišče štev. 15**. Uradne ure od ure 3—6 p.p. — **Oznanila** se računajo po navadni ceni.

Grožnja z deželnim sodiščem.

Lopovski napadi na cerkev in njene služabnike se nadaljujejo v „Slov. Narodu“ brez prenehanja. Inteligenca je izgubila zadnji gibljaj čuta, ki se imenuje sramežljivost. Pijan klafač se enkrat naveliča, „Narod“ se ne. Inteligenca je pri nas tako nizko padla, da noče čutiti, da njeno glasilo ni drugzega, kakor besednjak psovk, niti tega je ni sram, da je njeno glasilo postalo najnesramnejši list pod solncem. Zato ima „Slov. Narod“ vedno večji pogum.

Pred kratkim se je čital po prižnicah ljubljanske škofije krasen pastirski list prečastitega knezoškofa dr. Jegliča. V njem je višji duhovni patir v jako izbranih in pristrčnih besedah opominjal kristijane, da naj hodijo za Kristusom in se varujejo lažljivih prorokov in tudi slabih časnikov, ki jih odvrtaajo od Kristusa. To je bil škof po svoji vesti storiti dolžan. Le kak slab človek se drzne kritikovati pastirske liste škofov, le kak pustolovec si upa škofa napasti in sramotiti v javnosti, ko škof izvršuje svojo dolžnost. „Narod“ je storil še več. Ne le, da ta brezverski list ponižuje s posebnim člankom škofovo pridigo, rekoč, da je slaba, brez vzleta, polna trivialnosti, da škof ne pozna logike, da je konfuzen mož, da je preslepljen in fanatizovan, da to ni pošteno, če se v cerkvi biča veri sovražne časopise, ampak se drzne pisati, da je to hudodelstvo motenja vere, da je — čujte in strmitel! — to kaznjivo dejanje, katero gre kaznovati s hudim zapornom od treh do šestih mesecev.

Vsakemu kristijanu, ki ima v sebi le še iskrico verskega prepričanja, mora pognati ta „Narodova“ nesramnost kri v obraz. Zlasti če pomislimo, kdo je ta, ki grozi z ječo našemu ljubljensmu višjemu pastirju, njemu, ki ima od Boga dano pravico in dolžnost voditi in učiti in svariti tiste, ki so kot katoliški verniki po vesti dolžni poslušati glas njega, ki je vladar

ljublanske škofije, moramo reči, da je žaljenje škofa s to grožnjo doseglo vrhunec izzivanja. Človek, ki je kradel po farovžih cerkveni denar, ki se je sleparsko izdajal za doktorja in vseučilišnega profesorja in grofa, dokler ga ni orožnik odvedel v večmesečno ječo, ta pustolovec si upa v imenu slovenske inteligence pisati v „Narodu“, da „bomo pozvali deželno sodišče, naj pouči škofa, da je njegov terorizem kaznjivo dejanje.“

„Narod“ ki v isti številki trdi, da se mora celo v ljubljanskem gasilnem društvu „vesti zopet disciplina, brez katere je vsako koristno delo nemogoče“, hoče ukleniti škofa in ga gnati v ječo, ko isti vendar ne zahteva čisto nič drugzega, kakor krščansko disciplino v svoji škofiji, da bi se namreč vsi, ki hočejo biti člani katoliške cerkve, pokorili Kristusu, ne pa — Malovrhu.

Nihče bi ne bil mislil, da bomo kaj takega doživeli Kranjci. Ko je izlil „Narod“ cele golide gnojnice na najboljšega moža dežele, na najbolj gorečega duhovnika in najbolj nesebičnega rodoljuba, se priklati pustolovec in zapreti škofu z — ječo. Le poskusite! Za škofom so pripravljene iti v ječo vselega srca vsi duhovniki kranjski in stotisoči, ki z največjim veseljem poslušajo ob misijonih najbolj gorečega škofa, kateri drugzega ne želi, kakor blagor in srečo sebi iztočenim vernikom.

Opozarjamo na ta brezstidni „Narodov“ napad razne Šlibarje in Šavnike, ki z „Narodovci“ drže in se dajo od njih hvaliti, naj pomislijo, da so v družbi, ki hoče gnati škofa v ječo, in da tedaj verno ljudstvo ne more biti na njihovi strani.

Take divje razmere ne morejo več dolgo trajati. Predrznost pustolovcev mora pri vsi potrpežljivosti slovenske narave vendar imeti kmalu konec. Znabiti bi bilo prav, ko bi se v tem postnem času pobirali podpisi po vseh župnijah kot zaupnice za izdano pastirsko pismo.

zvezdi č v ozvezdju Herkules. Tudi druge takozvane stalnice se gibljejo z velikansko hitrostjo. Do sedaj so učila opazovanja, da je gibanje stalnic ravnočrtno. Najbrže pa se bo sčasoma pokazalo, da se tudi stalnice gibljejo v okroglih črtah, t. j. da se sučejo okrog kakega središča, kakor so suče naša zemlja okrog solca. Toda kje je tisto središče? Ali ga bo mogel človeški um kdaj najti in s številkami določiti njegovo razdaljo od naše zemlje? Ali nismo lahko že zadovoljni, ker sploh vemo, da se stalnice gibljejo? Saj se je od pradobe človeštva mislilo, da so te zvezde nepremične in neizpremenljive, kakor večnost sama.

Razne hipoteze so si izmislili učenjaki, da bi našli to središče. Pravijo, da je celi svet sestavljen iz ploščatih zvezdnih gruč. Vsaka taka gruča je podobna krožniku ali veliki leči. Mi smo po nauku teh zvezdoslovcev v ploščati zvezdni gruči, katero okrožuje „rimska cesta“. Zvezdne meglice, ki sestajajo iz pravih zvezd, tvorijo zopet posebej takšne ploščate gruče. Vsaka teh gruč je svet za se. Vsi ti svetovi pa se po mnenju nekaterih sučejo okrog skupnega središča, ki je središče vsega stvarstva.

Lepa je pač ta misel. Samo škoda, da jo bo težko dokazati.

Tiste pa, ki bi zaupnic ne podpisali in ki hočejo škofa gnati v ječo, pahnimo pri prihodnjih občinskih volitvah ven iz odborov. Ti niso naši!

Dajte nam duhovnika!

(Izv. dopis iz Aleksandrije.)

Krvice se gode Slovincem v lastni hiši, krvice se jim gode v prekomorju. Glede tega imamo svoje napeve o ljudeh in stvarih, zaradi tega prirastla je nam rinocerontova koža, kjer zdrkne i krogla Arabca lovca na sužnje brez epraske. Srečna koža slovenska!

Slovenska kolonija v Aleksandriji je že skoro leto dni brez duhovnika. V Egiptu je čez 6000 slovenskih deklin služkinj, od teh jih bo okoli 4000 v Aleksandriji. Razven istih je tu še dosti slovenskih in slovanskih boljših družin. Ako zamore ostati čreda okoli 4500 duš leto brez dušnega pastirja, bo pač vsaki nepristranski ogledovalec priznal, da so razmere slabo, strašno slabo uravnane.

Šest dolgih let, kar je bil č. g. o. H. Rant tukaj, ni moglo si priborovati 4500 Slovencev slovenske kolonijalne maše s slovensko pridigo, med tem ko ima komaj 150 katoliških Nemcev kolonijalno mašo in duhovnika. Dobili jo bomo i mi, a v to si moramo zidati lastno hišo Božjo. Stvari so pa take, da si jo sami ne bomo mogli sezidati, če nam ne pomagajo Slovenci v domovini.

Trkamo že mesce in mesce, a duhovnika še vedno nimamo, trkamo na vse strani, glas vpijočega v puščavi.

Po privilegijih in navadi stoletnej smejo v Egiptu izključljivo le č. gg. oo. frančiškani oskrbovati dušno pastirstvo, vsi drugi redovi in posvetna duhovščina so principijelno od pamtveka izključeni. Tukajšnje slovensko društvo: „Slovenska Palma na Nilu“, ki šteje že okoli 40 članov, ponajveč Slovenci, je popolnoma pripravljeno priskrbeti vse stroške v vzdrže-

O modernem zvezdoznanstvu.

V »Kat. domu“ govoril G.

(Konec)

Spektralna analiza je dognala dalje, da so na solncu, luni in zvezdah iste tvarine, kakor na naši zemlji. To je krepek dokaz za Kant-Laplaceovo teorijo, ki uči, da je vse, kar vidimo na nebu in na zemlji, nastalo iz enega velikanskega telesa.

Današnje zvezdoslovje si je tudi naložilo ogromno delo s tem, ker je začelo fotografirati zvezdno nebo. Vseh 20—30 milijonov zvezd bi nikakor ne bilo mogoče spraviti na en sam zemljevid. Natančen zemljevid neba je pa silno potreben. Zato so razdelile zvezdarne vse nebo na 20.000 delov; vsak del bodo fotografirali ter napravili o njem velik, natančen zemljevid; ko bo delo gotovo, bo imel zvezdoslovec pred seboj velikansko zbirko teh 20.000 zvezdnih zemljevidov, ki bodo stali ogromne svote, pa bodo tudi vsakemu zvezdoslovcu v veliko pomoč.

Zadnja leta se je porodilo vprašanje, ali so tako imenovane „zvezde stalnice“ res stalne ali ne. Opazovanja so pokazala, da se vse te zvezde tudi premikajo. Tako se naše solnce z zemljo in vsemi planeti približa vsako sekundo 70 km

V minulem stoletju se je veliko pisalo tudi o vprašanju, ali ima nebes kje meje, ali nikjer; in če ima mejo, kaj je onstran meje. To vprašanje je zanimivo. Doslej je skoraj vsak izmed novodobnih zvezdoslovcev, kateri so pisali o tem problemu, drugače odgovoril nanje; iz tega se vili, da stvar ni lahka.

Neskončen, v pravem pomenu besede, svet ne more biti. Proti temu je modroslovje. Zakaj kar je zares neskončno, ne sme imeti nobene meje in nobene nepopolnosti, ne v tem ne v onem smislu. Svet pa v tem pomenu nikakor ni neskončen. Zakaj marsikako nepopolnost vidimo na njem.

Neskončen torej svet ne more biti. Nekje ima mejo. Kaj pa je onstran teh meja? Kako se razlaga izguba gorkote in gibanja iz sveta čez te meje itd.? Kajti našemu umu je nerazumljiva in skrivnostna ta misel, da bi se gorkota in gibanje izgubljala iz prostora v nekaj takega, kar ni prostor. Da se pa gorkota in gibanje izgubljata iz sveta, nas uči fizika. To so skrivnostna vprašanja, katerih človek nikdar ne bo razumel, prav tako, kakor ne moremo umeti, kako preide duša iz časa v večnost.

Še v večjo zadrego pa bi prišli, če bi rekli, da je svet neskončen, da nima meja. Tedaj bi

vanje posvetnega duhovnika, a ni nam dovoljeno. Mi Slovenci kot dobri katoličani tu nočemo biti prvi, ki delajo svetej stolici glede njenega običaja na Jutrovem zgage, in tudi ne prvi, ki bi se hoteli zameriti velezaslužnemu redu frančiškanskemu. Dolgo mescev je že, kar smo oddali ponižne prošnje in Slovenci smo potrpežljivo čakali skoro eno leto, ne da bi kaj črhnil v javnosti, a vsa potrpežljivost ima svoje meje. Nikdo od članov slovenskega društva ne more več mirno gledati, kako se naše deklive pogubljajo, kako se jih pritožuje sto in sto, da ne morejo več k spovedi itd., ker ne znajo zadosti nobenega jezika nego slovenski. To je res prežalostno!

Čudom se čudimo, da je le slovenska frančiškanska provincija tako brezbrizna. Dunajska nemška provincija dela celo drugače. Slovenci imamo 4500 duš, katoliški Nemci komaj 150. In glej, kako redno pošilja dunajska provincija frančiškana Nemca za to peščico Nemcev, še prej da jeden odide, je naslednik že došel. Jeli morda došel zdaj drugi frančiškan Nemeč kot odgovor na naše prošnje, prošnje slovenskega društva! Povedano bodi tem potom dunajske nemške provincije, da mi Slovenci se ne damo niti ponemčiti niti poitalijančiti. Nemca nočemo! Hočemo biti Slovenci in katoličani ter ničesar drugega. Trud nemške dunajske provincije je itak mrtev, kajti 95% naših ljudi je iz Primorja ter večinoma ne zna niti besedice blažene tevtonščine.

Beseda je zdaj slovenske frančiškanske provincije, hoče-li nam poslati duhovnika ter sploh, kakor Nemci, na to zanaprej gledati, da bo vedno slovenski duhovnik iz njene srede v Aleksandriji? Frančiškani bodo itak bolje vedeli nego vsak drugi, da smejo le oni v Egiptu pastirovati. Pošljamo ta dopis v katoliški list.

Mi nočemo nič manj nič več nego duhovnika! Nikjer na Slovenskem duhovnik ni bolj potreben nego v Aleksandriji. Kdor ne verjame, pa naj pride sem: kako padajo žrtve izmed 4000 slovenskih služkinj, ki so v daljnji tujej deželi brez očeta, matere, sorodnikov, brez krščanske opore, brez sv. zakramentov, brez duhovnika! Zakličem tu, da to čujejo vsi slovenski frančiškani: Pridite sem, pomagajte nam! Pošljite nam slovenskega duhovnika!

Jeden izmed slov. društva „Slovenska Palma na Nilu“.

(Šele pred sklepom lista smo izvedeli, da je slov. frančiškanska provincija voljna poslati duhovnika v Aleksandrijo, kakor hitro pride dovoljenje iz Rima. Opom. uredništva)

Politiški pregled.

Državni preobrat? Nekaterim listom se poroča, da so za hipni državni preobrat, ki se zgodi, ako ostane državni zbor brezdelen, že

nas na vseh straneh obdajalo enako število zvezd, namreč, kamor bi se ozrli, bi imeli pred seboj neskončno veliko zvezd. Posledica tega bi morala biti ta, da bi bilo vse nebo čez in čez enako svetlo in enako gorko, kakor eno samo veliko sonce. Toda kadarkoli se ozremo na nebo, vidimo, da to ni res. Tako nas že vsakdanja izkušnja prepričuje, da število zvezd nikakor ni neskončno.

Vprašanje o mejah sveta si je stavilo tudi šele moderno zvezdoznanstvo, ni pa moglo nanje odgovoriti in najbrže nikoli ne bo našlo pravega odgovora.

Ta kratek pregled nam kaže čudno usodo zvezdoslovne vede. Čim več starih uganjk razvozla, tem več se ji pokaže novih vprašanj. To je čutil že orjak med zvezdoslovci, Anglež Newton, ki je rekel: „Ne vem, kaj misli svet o meni; sam sebi se zdim le kakor otrok, ki se igra ob morskem bregu in najde tu ali tam svetel kamen ali lepo školjko, med tem ko pred njim šumi celo veliko morje neodkritih resnic.“ Če to premislimo, moramo pač pritrditi sv. Pismu, ki pravi, da se uprav na zvezdnatem nebu prelepo razodevata modrost in vsemogočnost božja.

vse priprave dogotovljene. Nova ustava je že izdelana. Na čelu ji bo izvoljeni državni svet, poslanska zbornica pa se bo zmanjšala na 200 poslancev, katerih naloga bo po oktroizaciji poslovnika, predloge državnega sveta sprejeti ali pa odkloniti.

Čehi in Madjari. Po poročilu nemških listov se je dr. Stransky imenom Čehov obrnil z raznimi predlogi do skrajne leve na Ogerskem. Moč Mladočehov, oslavljeni dualizem in več drugega priporoča zvezo Čehov z Madjari. Že Košut je priporočal to zvezo,

Napad na nemškega cesarja. V Bremenu je delavec Weiland mej vožnjo cesarja Viljema na kolodvoru vrgel v cesarja kos železa. Cesar Viljem ima 4 cm dolgo rano, ki sega do kosti. Cesar mora biti v postelji in čuti velike bolečine. Pravijo, da Weiland ni pri zdravi pameti. (?) Pri zaslišanju so ga opetovano napadli krči. O povodu svojega napada ni dal nobenih pojasnil.

Kronanje Edvarda VII. se bode skoro gotovo vršilo še-le prihodnje leto, ker se Edvard VII. noče dati kronati mej dvornim žalovanjem in ne ob odsotnosti prestolonaslednika, ki se s svojo soprogo poda v Avstralijo, da ondi slovesno otvori prvi avstralski parlament. Po svoji vrnitvi imenovan bo prestolonaslednik princem waleškim.

Razmere v Bolgariji. Iz Bolgarije prihajajo jako senzacionelne vesti. Zasledilo se je, da je macedonski revolucionarni odbor v svoji zadnji seji sklenil umoriti bolgarskega kneza Ferdinanda. Drugi dan je knez baje dobil na svoji mizi pismo smrtne obsodbe. Za izvršitev svojega sklepa je odbor odbral člane iz Ruščuka in Soluna. V poslednjem mestu je bila po naročilu iz Carigrada velika preiskava. Našlo se je veliko pušk, revolverjev in nožev, ki nosijo napis: „Živela svobodna Macedonija ali smrt!“ Aretovanih je bilo mnogo Bolgarov, mej njimi šolski nadzornik Petrov, dva učitelja, štirje trg. pomočniki, dva trgovca, pet agentov macedonskega odbora in več dijakov. Jeden Bolgar se je ustrelil, ko so ga hoteli aretovati. Aretovani bodo še vsi Bolgari, ki so brez posla, sodilo jih bo vojno sodišče. Knez Ferdinand je vsprejel ostavko Petrovega kabineta, a še ni dobil naslednika. Na bolgarsko mejo je Turčija poslala 50 000 mož.

Nemiri na Portugalskem. V Oportu na Portugalskem so bili nemiri, ker je prostožidar braziljski konzul Calmon nahujskal ljudi, da so mu hoteli jezuitje ugrabiti hčer in zapreti v samostan. Ljudje so govorili, da hočejo jezuitje pograbiti premoženje gdč. Calmonove. Resnica pa je, da gdč. Calmonova in njena rodbina nima nič premoženja in da je gdč. Calmon sama hotela zapustiti očetovo hišo, ker noče biti v prostožidarski družbi. V samostan je ni nihče vabil. Gosposodična je bila namenjena, da bode stanovala pri neki svoji prijateljici. Braziljska vlada je konzula Calmona predstavila v Trst. „Narod“ je lažljivo poročilo o nemirih v Oportu posnel po židovskih časopisih. Kar skuhajo židje lažij, to pogreto pojé slovenska „inteligenca“.

Atentat na ruskega naučnega ministra. Iz Petrograda se poroča, da je, ko je ruski naučni minister delil avdijence, neki malomeščan iz Gamela, po imenu Karpovič, ustrelil nanj iz samokresa ter ga ranil na vratu.

Škandal v angleški zbornici. Te dni so se v seji angleške poslanske zbornice vršili jako burni in viharni prizori. Eriajst nacionalistov ni hotelo glasovati o predlogu o kreditu 17. milijonov funtov sterlingov. Govornik zbornice jih je poklical k redu, nakar so bili izključeni od seje. A izključeni niso hoteli zapustiti zbornice, tako da je predsednik poklical policijo, katera je poslance s silo odnesla iz zbornice!

Angleške izgube. Glasom najnovejšega uradnega izkaza vojnega urada so izgubili doslej Angleži v Južni Afriki ubitih, ranjenih, invalidov in bolnih 1 07.633 mož. Skupna armada je štela 282 000 mož.

Razmere na Kitajskem. Dne 26. febr. t. l. je bilo usmrtenih nekaj kitajskih kolovodij, mej njimi generala Čičin in Ču čen-Yen in sicer sta bila poslednja usmrtena na ravno istem mestu, kjer sta onadva dala usmrtiti evropske podanike. Usmrtitvi so prisostvovali ruski, francoski in

nemški vojaki. Na morišče so ju pripeljali japonski vojaki ter ju potem izročili petim rabeljnom. Oba sta sicer nosila generalske uniforme, a brez redov. Prvemu so odsekali glavo Čičinu, ki se je korenjaško držal do zadnjega, drugi, general Ču čen-Yen pa je bil od strahu že na pol mrtev, ko so ga pripeljali na morišče. Obema je rabelj prišel glave potem zopet k truplu, na kar so jih položili v dragocene rakve in jih izročili njunim sorodnikom. Kitajski dvor se je baje popolnoma udal velesilam ter zaukazal vojaštvu v Singanfu, da se ne sme najmanje upirati četam velevlasti, ki se bližajo kraju. Rusija je sklenila s Kitajsko pogodbo, vsled katere so izročene Rusiji v izključno upravo ogromne pokrajine Mandžurija, Mongolija in Turkestan. V teh pokrajinah ne sme graditi železnic, ne prestopiti s svojim vojaštvom ozemlja druga država nego Rusija in celo ne Kitajska.

Volilci katol.-narodne in kršč.-soc. stranke!

Udeležite se v velikem številu

SHODA

katerega priredi

Jutri v nedeljo 10. marca leta 1901.

„Slov. katol. del. društvo“

točno ob polu 10. uri dopoldne

v veliki dvorani

„Katoliškega Doma“

Poroča o državnoborskem delovanju državnih poslancev dr. Ivan Šusteršič.

Odbor.

Domače novice.

Volilci v Ljubljani! Volilni imeniki za prihodnje obč. volitve so na magistratu razpoloženi. Ne pozabite jih pregledati do prihodnjega ponedeljka, ako niste iz imenikov izpuščeni. Reklamujte svojo volilno pravico.

Pozor somišljeniki na deželi! Iz mnogih krajev se nas prosi, naj sestavimo imenik krščansko mislečih obrtnikov in trgovcev v Ljubljani. Mi smo to misel vodstvu katoliško narodne stranke že davno priporočali. Dokler torej ne izide tak seznamek, pripravljeno je uredništvu našega lista dajati potrebne pojasnil. Kdor koli želi kaj kupiti ali naročiti v Ljubljani naj nam to naznani na dopisnici in odgovor dobi takoj na dopisnici z obratno pošto. Prosimo vse naše somišljenike, da se tega načina poslužujejo in zvesto izvajajo geslo „Svoji k svojim!“

Napad na družbo sv. Mohorja. Z Goriškega se nam piše: Bali smo se že dlje časa, da bode Gabršček, ki napada vse, kar se ne tiska v njegovi tiskarni in ne služi liberalnim namenom, napadal tudi našo krasno družbo sv. Mohorja. Spravil se je nadjno v 9. številki „Primorca“ na način, ki mora družbi le škodovati. Pritožuje se, da družba izdaja preveč pobožnih knjig in jej predbaciva, da vse druge knjige niso nič vredne, samo za „Večernica“ dajati po 1 gl. 5 kr. je pa predrago. Pisatelj hoče ljudi odvrniti od družbe, zato jo je napadel v trenutku, ko ljudje plačujejo deneske. In kaj vse ta „ljudski glas“ ne očita odboru Mohorjeve družbe! Pravi, da skoro po nepotrebnem izdaja po 5 knjig, da ljudem pzli nunc denar po nepotrebnem iz rok, da (odbor) nazaduje in ne napreduje, da ljubi temo, da pusti toliko lepega papirja po nepotrebnem mozati, da ljudi mori z nerednostjo, da knjige niso za ljudstvo, ampak le za tercijalke itd. — Mi pa pravimo: Ali ni Andrej Gabršček, ki kaj takega da natisniti, čuden narodnjak? Andrej sicer dopisu dostavlja, da so omenjene žalitve družbinih poverjenikov in družbinega odbora glas ljudstva, mi pa lahko tisoč in tisoč glasov iz ljudstva navedemo, ki z vso odločnostjo obsojajo

naskok na naše narodno svetišče, katero je prvi predznil se onečedeti nerodno-napredni Gabršček z zlobnim namenom. Ako bi bil, Gabršček res hotel družbi koristiti, napravil bi bil vabilo do pisateljev, da naj spišejo za družbo več dobrih povestij, ker jih vedno nedostaja v kljub odbovim vabilom; na način, kakor je storil Gabršček, se pa le podira glavna slovenska trdnjava.

Dokaz za potrebo škofovih zavodov. Na učni minister Hartel je pri razpravi v gosposki zbornici dobro običal gonjo liberalnih in rudeč-karskih učiteljev in označil tudi, v kakšni nevarnosti so stariši, ki takim učiteljem izročajo svoje otroke. Omenjal je minister tudi nesramno pisavo učiteljskih glasil. Če je o glasilu naših Dimnikov in Jelencev minister kaj izvedel, nam ni znano. Bolj nas zanima to, da je minister označil tudi razmere zunaj šole, v katerih se mladina giblje, kot verskonravni vzgoji nevarne in je namignil, da treba mladino oteti iz te atmosfere, če hoče ostati nepokvarjena. Iz te strupene atmosfere imajo namen mladino oteti škofovi zavodi, ker v njih mladi ljudje ne bodo dobili v roke vseh „svinjarij“, katere žal sedaj dobivajo in vsled tega postajajo mnogi popolni ateisti še preden privikrat zagledajo zvonik sv. Štefana. Minister Hartel bode gotovo prijatelj škofovih zavodov, ker mu je na srcu blagor mladine.

Ali slovenski ali latinski? „Narod“ sicer večkrat trdi, da vera s politiko nima ničesar opraviti, in vender se polovico „Naroda“ tiče vere. Tedaj mora biti „Narod“ zelo nepolitichen list. Zadnji čas je „Narod“ začel določati tudi obrede v cerkvi. Obredi morajo biti, kakor pravi, grški, jezik pri njih pa slovenski, češ da bodo potem liberalci kar drli v cerkve. Nam se pa zdi ravno nasprotno resnično. Znano je, da liberalci, kadar vlove kakšno suho mašo, že godrnjajo, če ista traja le dobre pol ure. Po grškem obredu pa maša traja celo uro. Gotovo je, da bi k tako dolgi maši nobenega liberalca ne bilo v cerkev. Boljše je tedaj, da ostanemo pri rimskem obredu. Pa tudi, kar se jezika tiče, smo mi iz ljubezni do liberalnih duš bolj vneti za latinski kot za slovenski jezik. Skušnja nas uči, da liberalcem slovenski jezik v cerkvi smrdi. V kakšno mašo, ker je latinska in je ne razumejo, se liberalci včasih še zgubi. Kdaj se pa vidijo liberalci pri rožnem vencu, litanijah in krščanskem nauku v cerkvi? Nikoli! In vender je vse to slovensko. Če še živo slovenščino liberalci črtijo, koliko bolj bi jim mrzela še-le staroslovenščina! Niti profesorji bi ne hodili v cerkev, če tudi nekateri še napačno uče, da je staroslovenščina mati novoslovenščine. Kakor hitro bi se kaj spremenilo, izgubil bi rimski papež naj boljše vernike — liberalce, zato ostanimo pri starem.

Kaj je povzročilo luteranstvo? Včasih je dr. Slanc že čvekal v „Narodu“ da so imeli luterani vsaj nekoliko plemenitega nagiba, da so jih vodile ideje, ko so postali odpadniki od katoliške cerkve. Sedaj mu je pa Janez Ščurek v „Narodu“ dokazal, da luteranci niso imeli plemenitega nagiba, ampak le plemenski nagon, in J. Š. svoj dokaz sklepa s stavkoma: „Nikdar bi do luteranstva ne bilo prišlo, ko bi se celibat ne bil vpeljal. Dokler se ta prisiljeni celibat ne odpravi, tudi niti od daleč ni misliti, da bi se odpravil razkol.“ — Naj pa še kdo reče, da niso ti liberalci čedni ljudje! Dan na dan napadajo katoličanstvo, in sicer jedino radi tega, ker jih jezi, da se duhovni vzdržujejo — mesa. Brez šale! Lepa in vzvišena mora biti čednost zdržnosti, ker se bije proti njej od strani luterancev in liberalcev ljut boj že mnogo stoletij, pa še ni končan; strašna in grda pa mora biti strast pohotnosti, da so radi nje zapustili pravo vero tudi tisti, ki niso vezani na celibat.

Dr. Janez Bleiweis — Slovencem. Pod tem naslovom bomo priobčevali odlomke iz spisov dr. Janez Bleiweisa, da sedanja generacija spozna prave nazore očeta Slovencev in da tudi spozna, da se naši nazori popolnoma krijejo z nazori dr. Janeza Bleiweisa, da pa jim oni liberalne „intelligence“ niso v ničemur sorodni. „Slovenski Narod“ je Bleiweis l. 1873 imenoval „organ v obrekovanju“. Krepko je zavrnil „Narod“, ki se je zaletaval v usmi-

ljene sestre. Ko so „Narodovci“ pri mestnih volitvah prvi pričeli rušiti slovo ljubljanskih Slovencev, pisal je dr. Bleiweis: „Vsaki dan je vedaj razdor očitniši med nami; zato je — kakor na Češkem in poslednji čas na Goriškem — nujna potreba, da se ločite stranki z „Novičinim“ in „Narodovim“ programom in svoji se vstopijo k svojim. Tisto „malo sem, malo tje“, je piškav sad, kakor žalibog skušnja uči. Naš narod bode v odločilnem času že pokazal, na kateri strani on stoji.“ Dr. J. Bleiweis torej že ni maral liberalcev v slovenskih vrstah in jih je podil iz svoje družbe, dobro poznavajoč njih škodo za slovenski narod in ogorčen je klical: „Dokler ni bilo „Slov. Naroda“, nobena živa duša ni vedela ne čutila nobenega razpora med Slovenci, edini in složni so ravnali v vsem in dosegli vse, kar se je v nemilih okoliščinah doseči dalo; kar danes imamo, vse izvira od onega časa, bodisi v narodnem, slovstvenem in kakoršnekoli drugem polju. „Slov. Narod“ ni drugega nič storil — nego to o čemur se nemško „konšt. društvo“ v svojem poročilu raduje, namreč „razpor narodne stranke“. To je njegovo maslo. Mi „Slov. Naroda“ ne zavidamo za to „glorijo“, ki mu jo nemščurki liberalci zdaj očitno pojo, pomilujemo le domovino našo“ „Slovenski Narod“, pisal je Bleiweis, „piše za nasprotnike naše!“ „Komu“, vpraševal je dalje Bleiweis, „se zdi pisava, ka keršna se nahaja zadnji čas skoro v vsakem listu „Slov. Naroda“, pristojna listu, delujočemu za omiko? Ali misli namen slov. dnevnika za narod doseči s tem, da besno bije tudi z nerresnico po lastnih naših zasluženih možeh? „Slov. Narodu“ je največja slast, da psuje svoje, „Slovenski Narod“ se zlorabi kot orožje osebne strasti, narodu na sramoto in kvar, nasprotnikom v glasno izrečeno veselje“ Slovenci! Ali se ne boro te besede, kakor bi bile pisane danes in za današnje razmere? Dr. Janez Bleiweis je razkril svetu, da imajo „Narodovci“ ozke zveze z židovsko „Neue Freie Presse“, kateri poročajo slovenske zadeve prej, predno jih še zve slovenska javnost. Dovolj za danes. Nadaljujemo prihodnjic.

Senzacijonelo aretovanje. Deželno sodišče v Ljubljani je dalo zapreti stavbinskega mojstra in hišnega posestnika, Italijana Frana Faleschinija. Proti Franu Faleschiniju se vrši sodna preiskava zaradi hudodelstva goljufije. Izpuščen je bil še le proti kavociji 20.000 K. Gotovo se je moralo nabrati mnogo obteževalnega materijala, da je prišlo do aretovanja. Povod pravdi je naslednji: Karl Rom po dr. Furlanu je tožil tukajšnjega stavbenika dr. Faleschinija na povračilo 1561 K, češ, da mu jih je pri popravku njegove po potresu poškodovane hiše na Poljanskem nasipu št. 12 preveč zaračunal. Nedavno vršila se je pred deželnim sodiščem pod predsedstvom gosp. svetnika Polca glavna razprava, pri kateri so priče potrdile, da je toženec Faleschini svoje starejše knjige iz časa, ko je popravljal tožnikovo hišo, požgal, da je imel takrat knjigovodja, ki je imel nalogo, da pravi račun za posamezne stranke in osobito za tožnika za 20% na ta način zviša, da posamezne postavke glede delavcev in porabljenega materijala tako zviša, da hišni posestnik in naročnik tega ne opazi, in da se je tako toženec izdatno na škodo naročnikov okoristil. Priče so nadalje potrdile, da je toženec svojemur uradniku, ki je imel take račune sestavljati, plačal okolo 3000 gld., da molči in da je jeden uslužbenec, ko je te nedostatke opazil, izstopil iz službe, da se izogne vsakim posledicam. Deželno sodišče je po osemurni razpravi sklenilo, da odstopi celo zadevo c. kr. državnemu pravdnistvu. Dr. Furlan je uložil sedaj proti dr. Faleschiniju tudi tožbo v imenu tukajšnjih usmiljenk, od katerih si je dal Faleschini pri neki zgradbi 6600 K preveč izplačati. Bivšega knjigovodjo Faleschinijevega in njegovo ženo so aretovali v Gorici in ju pripeljali na ljubljanski Žabjak. „Narod“ odr. Faleschinijevih dejanjih molči. „Neodvisno“ glasilo „intelligence“ je tiho, ker je Faleschinijev zagovornik Tavčar. Kako bi „Narod“ upil, ko bi se v kaki naši posojilnici primerila le po-

mota par krajcerjev. O Faleschiniju molči, pač pa po vsemu svetu pobira duhovniške škandale, o katerih se svet skoro prepriča, da so zlagani. Res lep dnevnik je „Narod!“

Župan Hribar in mestna blagajna. Znano je, da je pod županom Hribarjem v mestno blagajno srečno prišel deficit. Prav nič se torej nismo čudili, ko smo zvedeli, da ima inženir Wagenführer od mestne občine tirjati še veliko vsoto, katere pa v kljub prošnjam ne dobi. Ljubljancani so brili norca iz velike ljubezni Hribarjeve do inženerjev, katerih — plačati ne more. Hribar je tajil, da nima Wagenführer od mesta dobiti niti solda in da mora par sto kron mestu še plačati nazaj. „Ej“, dejali so Ljubljancani, „naš župan pa res lepo gospodari z našimi denarci, podjetnikom izplačuje iz mestne blagajne preveč. Gospodarjev, ki bi za dela preveč plačevali, je res malo. Vidi se, da Hribar čuti, da naš denar ni njegov denar!“ Hribar je dalje tajil in priobčil neko privatno pismo, katerega je uredništvo „Slovenca“ pisalo inženjerju Wagenführerju ter ga prosilo informacije. Wagenführer je to pismo poslal županu, Hribar je pa hitel priobčiti je v „Narodu“ trdeč, da „Slovenec“ ni imel nobene dejanske podlage, nikake zanesljive informacije, ko je napadel župana in obč. svet, nego je vedoma natolceval in obrekoval. Ponatisnil je Hribar v „Narodu“ tudi zapupno pismo Wagenführerjevo, v katerem Wagenführer trdi, da on „Slovenca“ ni informiral, izpustil pa je iz Wagenführerjevega pisma stavke: „Wenn mir das Gericht zu meinem Rechte verhilft und die k. k. Landesregierung, so ist jede Zeitungspolemik überflüssig“. Dasi je torej poštenjak Hribar te stavke s svojimi lepimi rokami, ki objemajo deficit v mestni blagajni izpustil, mu vender ni nič pomagalo. Wagenführer hoče svoj denar in sedaj toži mestno občino, Ljubljancane ta dogodba pouči, kak možak je Hribar in kak — gospodar!

Grdo izdajstvo. Od l. 1896., odkar obstoji celjska gimnazija, je znal njen ravnatelj slovensko, le sedaj, ko ima slovenske paralelke, je politično izdajstvo iz Štajarskega vtihotapilo za ravnatelja moža, ki je najstrašnejši agitator za nemški Schulverein, ki ne zna besedice slovenski, katerega največja zasluga je, da je Nemeč iz Češkega, da bode Wolfvoce celjske s svojim delovanjem hujskal, kakor Knappitsch v Celovcu. Robič je s svojo šviga švaga politiko pokazal, da mu ni nič svetega, kakor liberalcem vsem. Menda je delal na to, da je Wolfova klika za Celje zmagala. Da bi pa tega liberalca očistili izdajstva, so zagnali liberalci hud krik v „Slovenskem Narodu“, in so hoteli zvaliti vso krivdo na dr. Šusteršiča. Toda dr. Šusteršič je v „Slovincu“ dokazal, da so liberalci lažnjivci, in da glede izdajalskega čina celjske gimnazije ne zadeva njega nobena sokrivda. Mi slovenski volilci pa zahtevamo od poslanca Robiča, da svoj mandat odloži, da se ne bodo v prihodnje vršili taki čini za Spodnji Štajar. — Zares krasne razmere na celjski gimnaziji, kjer ravnatelj še poučnih jezikov ne zna. To je za nas Slovence najbolj sramotilno.

Liberalna zlobnost. „Rodoljub“ piše: „Ljubljanski škof berači po celi deželi za svoje zavode, v Ljubljani pa kupuje za klerikalne gospodiče pušeljce za plese.“ Mi smo to „Rodoljubovo“ notico priobčili, da naši bralci spoznajo, kako lopovski so liberalci, ki širijo še vedno v svet zadevo, o kateri smo že dvakrat dokazali, da je popolna izmišljotina. In s takimi ljudmi naj bi imeli pardon?!

Njegove želje. Tajni v srcu zaprt načrt ima, kakor ga je baje, ko se mu je enkrat srce odprlo, razkril: pri prihodnjih občinskih volitvah mestni župan v Ljubljani, potem odložitvev državnozbornskega mandata in konec prepustitev deželnega odborništvu prijatelju — Ivanu! — Tako sanja in želi Ivane iz Poljan, visoški baron!

Gospodarsko propadanje. Celovski „Mir“ je prinesel upoštevanja vreden članek, v katerem statistično dokazuje, kako propada naše ljudstvo na Koroškem. V pliberškem sodnijskem okraju je letos 1313 ljudi manj, kakor pred desetimi

leti. V velikovškem okraju so kmečke občine izgubile zadnjih deset let 844 ljudij, mesto jih je pridobilo 94. V dobrovaškem okraju je padlo število prebivalstva za 308 duš. Edino kapeljski okraj je zrastel za 81 prebivalcev. Kaj je vzrok temu propadu ljudstva? „Mir“ našteva štiri glavne vzroke: Nejednost kmečkega stanu, nebrojno število gospode v mestu, katere ljudstvo več vzdržati ne more, slaba vzgoja mladine in naša zaslepljenost v nemštvo. Zato pa zahteva, naj se ne množi birokracija, naj se štedi z davki, snujejo se naj gospodarske zadruga, mladina se naj pametnejše vzgaja in pouk bodi v materinem jeziku!

Novi grobovi. Na Dunaju je umrl c. kr. poročnik redovne ladije v pok. gosp. Evgen Andrejka. — Umrl je v Planini na Notranjskem nagloma inspektor kneza Windischgraetzovega posestva v Haasbergu gosp. Reismüller. — V Kropi je umrla posestnica gospa Neža Pirc, v Celovcu pa je umrl inspektor rudnikov g. Ferdinand Seeland, tast gosp. prof. dr. Sketa. Pri šolskih sestrah v Mariboru je umrla M. Margareta Pucher. V Št. Pavlu v labudski dolini je dne 1. sušca umrl preč. gosp. o. Jan. Nep. Vertot, starosta tamošnjega benediktinskega samostana.

Deputacija mesta Idrije pri ministrih. Dne 1. marca t. l. se je deputacija mesta Idrije predstavila poljedelskemu in naučnemu ministru. Deputacija je razložila vsa vprašanja, ki se tičejo idrijskih delavcev, zlasti o zvišanju delavskih plač in o pomanjkanju stanovanj. Deputacija je dobila zagotovilo, da se bodo vse te zadeve, če možno še letos izvršile, istotako je zagotovljena podpora realki v Idriji, tako da se prvi razred realke že letos na jesen otvori.

Drobne novice. Slovencev v Celovcu so pri ljudskem štetju sedaj našteali 492 oseb, l. 1890. je še 723 oseb v Celovcu upisalo slovensko narodnost, torej smo statistično v Celovcu nazadovovali za 231 oseb. — Zdravilišče za jetične nameravajo ustanoviti na Štajarskem. — Pri obč. volitvah na Igu pri Ljubljani je zmagala katoliško narodna stranka. — V Kozjem so pri volitvi v okrajni zastop iz veleposestniške skupine Slovenci sijajno zmagali.

Slovenci propadli so pri obč. volitvah v Dobri vasi na Koroškem.

Pri obč. volitvah v Planini so bili soglasno izvoljeni katoliško-narodni odborniki.

Duhovne vaje na učiteljskišči. Za tukajšnje žensko učiteljskišče so se vršile v Marijanišči te dni prvič velikonočne duhovne vaje. Za moško učiteljskišče je določen čas za duhovne vaje od 10. do 12. t. m.

Za 60 kron — dvajset let sta dobila pred ljubljanskimi porotniki brata Jože in Valentin Kopitar. Napadla sta 22. jan. t. l. posestnika Antona Žnidarja ranila ga ter mu iztrgala žep, v katerem je imel Žnidar 60 kron. Pri roparjih so drugi dan dobili še 38 kron. Roparjema je sodišče naložilo vsakemu po 10 let.

Proti slovenskim kramaricam. V zadnji seji celjskega obč. sveta so sprejeli mestni očetje ednoglasno predlog dr. Jabornegga, naj se prepove trgovcem izobešati blago, ako ni isto v steklenih omarah. Istotako pa je tudi prepovedati kramarije po hišnih vežah. Zadnja prepoved se nanaša na par slovenskih kramaric, pred katerih konkurenco se tresejo nemški trgovci in mestni očetje.

Zastrupila se je v Trstu pretekli teden 49letna soproga upokojenega polkovnika Marmocha; ker ni mogla plačati svojih dolgov, so ji hoteli zarubiti vse pohištvo. Ko je prišel na stanovanje eksekutor in za njim trije Židje, da pokupijo pohištvo, je po brezuspešnih prošnjah naj ji ne prodajo vsega, zbežala v drugo sobo, kjer se je zastrupila.

Požar v gozdu. Dne 27. m. m. je nastal v gozdu Svibenj pri Litiji ogenj, ki je nakrat dobil veliko razsežnost. Delavci južne železnice so prihiteli gasiti ter v edni uri ogenj pogasili. Zažgali so otroci.

Električna železnica v Ljubljani. Gradnja električne železnice v Ljubljani prične se takoj, čim mine zima in se ocedijo ljubljanske ulice. Najkasneje tekom treh mesecev bodo vsi relsi položeni in utegne biti tudi vse drugo delo povse

izvršeno, tako, da železnica prične voziti. Železnica bode po zagotovitvi z magistrata menda otvorena julija meseca. Sedaj bodo zgrajene samo proge: od južne železnice do dolenskega kolodvora, od mestnega trga do garnizijske bolnice v Vodmatu, oziroma do klavnice.

Creditverein kranjske hranilnice ima plačati toliko dohodarino, da bi v petih letih zginil ves rezervni fond. Radi tega je sklican za 17. t. m. občni zbor, ki ima sklepati, naj se li društvo razpusti.

Petnajst pogrebov smo imeli v Ljubljani preteklo nedeljo. Tako bogate žrtve smrt v Ljubljani že davno ni imela.

Umrl je v bolnišnici usmiljenih bratov v Gorici preč. gosp. Alojzij Vuga, bivši vikar v Šempolaju na Krasu. Pogreb je bil dne 3. t. m. popoldne. Naj počiva v miru!

Pod vlak vrgel se je v Ljubljani 17letni čevljarski pomočnik Janez Šetina. Sedaj je v bolnici.

Nova Reifaizenova posojilnica se je ustanovila v Strugah.

Nov častni občan ormoški. Nemški občinski zastop je deželnega šolskega nadzornika Linhart imenoval častnim meščanom, ker je Linhart pridobil Ormožu nepotrebno nemško šolo.

Državni zbor.

(Izvirno poročilo.)

Dunaj, dne 4. marca 1901.

Šestnajst sej se je izvršilo, ne da bi bila zbornica kaj vspešnega delala. Toliko lepega časa in toliko denarja se je potratilo in vendar tudi danes poznavatelji razmer trdovratno trdijo, da veselje do dela ne bo dolgo trajalo!

Današnja seja je imela nekako tri oddelke, ki so dali seji poseben znak. Prvi oddelek je kazal nadaljevanje seje gosposke zbornice, kajti slišale so se rezke obsodbe govora deželnega glavarja vorarlberškega Rhomburga, kateri je oostro bičal današnje nastope liberalnega in soc. demokratskega učiteljstva. — Drugi oddelek je bil namenjen nujnostnim predlogom poslanca učitelja Czerny-a, kateri je zahteval odpravo tako znane kilmannseggove naredbe proti uradnikom in pa odpravo § 54 iz naredbe glede disciplinarnega postopanja proti učiteljem. — Tretji oddelek je presenečil poslušalce s sklepom, da hoče zbornica razpravljati o vladnih predlogih in sicer: 1.) o novačenju za vojsko. 2.) o razdelitvi prihodkov iz žganja in 3.) o investicijah, ki osebujejo tudi drugo železniško zvezo s Trstom.

Začetkom seje, ki se je otvorila točno ob 5. uri popoldne, grajal je poslanec Mastalka pristojbinski odsek, ker se ni še spustil v meritorično delo zaradi odsotnosti članov, a mora priznati, da so bili baš tudi Mladočehi odsotni. Socijus Seitz je grajal govor Rhomburga v gosposki zbornici, ki je po njegovem mnenju brez dokazov celo učiteljstvo sumničilo, da ne spolnuje svojih dolžnosti in napada pikro ministra za šolstvo, da je nezdatno zagovarjal učiteljstvo; oziroma, da je sam priznal, kakor da bi prestopalo učiteljstvo na političnem polju meje dovoljenega, osobito pa, ker je grajal nastop nekega suplenta, ki je prišel z rudečim nagelnom v šolo in je zgubil zaradi tega službo. Pri tem govoru se je vnela huda praska med socialisti, krščanskimi socialisti in nemškimi radikali, pri kateri so padle najsurejše psovke. Poslanec Wolf je pripovedoval zbornici, da je vorarlberški deželni glavar Rhomburg najnevarnejši sovražnik izobrazbi in napredku. Dejal je, da je ta član gosposke zbornice v seji dne 2. marca 1901. govoril o nemško-radikalni stranki in da je povdarjal, kako je ta stranka že nezgode in sramote prizadejala domovini. To žali Wolfa in njegove pajdaše in zaradi tega zahteva od zborničnega predsednika, da naj hitro predloži dotični zapisnik seje v to svrhu, da Wolf vloži protest. Posl. Czerny utemeljuje nujnost svojega predloga, da se odpravi kilmannseggova naredba glede uradnikov. Predlog podpira bivši učitelj poslanec socialist Seitz in napada dr. Luegerja in dunajski mestni šolski svet ter prouzroči

zopet krik in psovanje med socialisti, nemškimi radikali in krščanskimi socialisti.

Posl. dr. Lueger odgovarja Seitz-u, povdarja, da mora biti učitelj dober Avstrijec in pošten monarhist, ako hoče, da mu zaupajo starši svoje otroke in konča z vzklikom: tukaj v Avstriji ima protiversko in protididnastično učiteljstvo preveč prostosti. Želim si francoske republike in pa ministra, kateri bi tako učitelje krotil!

Posl. Schreiter, radikalni Nemeč, odgovarja dr. Luegerju in ga opominja, da si je izsilil mesto župana. — Ta oddelek seje se je odlikoval po nečuvnosti surovosti nemškega elementa, ki je rabil psovke, kakoršnih še jeruš ne pripušča. Ko se je zbornica nekoliko pomirila, je predlagal posl. Skene proti predlogu vlade, da naj bo za prihodnjo sejo dnevni red, kakor smo ga zgoraj označili. Zbornica je sprejela ta dnevni red skoraj jednoglasno, in s tem dejanjem je storjen prvi korak do porazumljenja in dela.

Nam Kranjcem, Goričanom, Istercem in Korošcem bi sicer bolj ugajalo, da bi se odobril zakon glede druge železniške proge v Trst pred drugimi predlogi, a tega niso pripustile one večje stranke na desnici in na levici, kojim je dohodek žganja bolj pri srcu, kakor potreba juga. Ako bi se pa primerilo, da bi te stranke premišljeno odstranile zakonski predlog o investicijah, tako se bodo poslanci iz juga pač morali prepričati, da že tretje leto tlačanijo, ne da bi jim kdo obljubil kako mrvico ali spolnil obljube in da bo torej tlake konec!

Dunaj, dne 5. marca 1901.

Danes naj bi bila prva seja, ki bi kazala pozitivni rezultat. a začetek je takoj pokazal, da je novi zbornični material skoraj nesposoben za resno delo.

Češki agrarec Zagvorka govoril je začetkom seje v češkem jeziku na široko in dolgo o tem, da češki jezik nima jednake veljave z nemškim, je napadal nemške stranke, vlado in predsedništvo ter je jasno kazal, da mu je za obstrukcijski govor in ne za resno delo.

Podpredsednik Prade je opominjal govornika, naj se drži zborniškega poslovnika, a govornik se je spustil s predsednikom v polemiko, dokler mu ne vzame podpredsednik Prade besedo. To je razkačilo soseda Fressla, da skoči pred predsednikov stol in iztrga predsedniku dnevni zapisnik siloma iz rok in ga vrže po zbornici. Nemci in med njimi prvi radikalni Schönererjanci so priskočili predsedniku na pomoč, so zgrabili Fressla, ga podrli na tla in Fressl je dobil kazen s pestmi! — Tako se je godilo danes v zbornici, kjer naj bi cvet Avstrije skrbel in delal za državo in za narode! — Novi zbornični material je, ne le, da ni za delo — tudi nevaren!

Podpredsednik je zatvoril zaradi tega nastopa zbornico in predsednik grof Vetter je zopet otvoril zborovanje, ko so se duhovi pomirili in pričel se je ob 2. uri popoldne dnevni red t. j. prvo branje vladnega predloga o novačenju. Prvi govornik posl. Horica povdarja, da se v avstrijski vojski nemškutari, da je ondi protekcija doma in da češki klub ne bo glasoval za vladni predlog, ker ne zaupa sedanji vladi. Posl. dr. Scheicher, kršč. socijalec, zahteva, da naj vlada zniža čas službovanja vojakom na dve leti, kakor je to v Nemčiji, da naj se ne kličejo rezervisti na vaje za časa kmetiškega dela in da naj uprava jemlje potrebščine za vojsko pri kmečkih zadrugah in od malega obrtnika. Posl. Udržal želi staro zvezo s Poljaki, koje slavi kot viteški slovanski narod in po naravi določene zaveznike Čehov. Govornik želi sporazumljenje vsih narodov v Avstriji na podlagi pravice, odpoveduje pa vladi zaupanje, ker ne ugodni zahtevam Čehov. Posl. Biankini opozarja zbornico na zaslužno avstrijsko mornarico, koje tvorijo Jugoslovani, kojim se jemlje jezik in se jim odpovedujejo političke pravice.

Vpisanih je bilo še nad 60 govornikov v tej zadevi, a zbornica je sklenila, da se konča debata. Vpisani govorniki so si izbrali glavna govornika in sicer za predlog barona Malfatti-ja in proti Iro-ta. Posl. Iro je ponavljal težnje, koje je izrekel posl. dr. Scheicher govoril je

o davkih in obrtniji in je mimogrede razžalil prav po stari navadi Schönerer-jancev domobranskega ministra. Posl. Malfatti sicer misli, da vojaška uprava ni zaupanja vredna, a kot laška udana duša vendar vladi privoli novačenje. Sicer se pa drgne ob zahtevah Slovanov v Istri tako, da ga posl. Spinčič popravi. S tem je prvi dan dela končan, češki klub in nemški radikali so mirni tako, da se je čuditi. Položaj popisuje dejstvo, da je vprašal Schönerer-janec Čeha, koliko da je dala vlada Čehom za mirovanje, na kar mu Čeh odgovori, da tega ne ve, da je pa radoveden, koliko so Nemci dobili, ker so tako mirni? — Schönerer-janec pomisli in odgovori: „Vlada nam je zadržala, da tega ne bo držala, kar je Vam obljubila!“

Dunaj, dne 6. marca 1901.

Zbornica se je ob 3. uri popoldne hitro napolnila, in galerije so prenapolnjene; ker je občinstvo pričakovalo, da bode Fresl svoj večerajšnji nastop nadaljeval. Pred sejo se je na vseh straneh obravnavalo o večerajšnjem zborničnem škandalu in o tem, kdo je največ zakrivil. Zakrivilo se je veliko, a to pa ni resnično, kar časnikar Penížek v „Politiki“ trdi, da so Mladočehi sramotno zapustili sodeželana Fressla, ko so ga radikalni Nemci pretepavali. Pravilno ni, da je bivši govornik pričel pogovarjati se s predsednikom Pradetom, pa tudi ta se je prenaglil, ko je kar hitro govorniku besedo vzel. Dejanski napad v to nepoklicanega Fressla na predsednika Pradeta, kateremu je siloma iztrgal manuskript iz roke je surovost, prav tako surovo je pa tudi, da so nemški radikali Fressla na tla vrgli in osamljenca na tleh ležečega pretepavali. To so surovosti, ki strankam sramoto delajo! — Trditvev Penížek-a, da bi bili morali Mladočehi pretepavati se v zbornici zaradi Fressla, ki jim je sramoto delal, — pa le kaže, kako malo sodi Penížek v dostojno društvo.

Dr. Stranski je tudi kar precej po pretepu povedal to pretepaču Fresslu in njegovim pajdašem rekoč, da Mladočehi nočejo s takimi ljudmi nič opraviti imeti.

Fressl je nameraval danes začetkoma razprave seje zadržavati z vpitjem, a to se mu ni posrečilo, njegove fizične in duševne moči so bile za to premale.

Na dnevnem redu je zakon o davku na žganje.

Prvi govornik Heinrich se ne pusti po Fresslu motiti in razpravlja učinek novega zakona za Moravsko, govori o razmerji industrije s sladkorjem in z žganjem, graja, da ogerska vlada podpira zdatno žganjarijo tako, da Ogri prav uspešno konkurirajo z našimi pridelki. Dr. Lemiš graja, da bodo po novem zakonu le severne kronovine pridobile; tako Galicija 47 milijonov kron, Češka pa 38 milijonov kron — vse južne kronovine bodo pa oškodovane. Užutnino od žganja naj bi dežele same porabile. Naj se torej ne govori, da bi se po pričujočem zakonu posameznim kronovinam gospodarstveno pomagalo. Poslanec Klofač prebere od čeških agrarcev in socijalnih demokratov podpirani protest proti nastopu vlade in zbornice. Protest zatrjuje, da za podpisane ni nikake sprave z vlado.

Ob 5. uri konec seje.

Dunaj, dne 7. marca 1901.

Ob treh popoldne je otvoril podpredsednik Prade sejo.

Na dnevnem redu je nadaljevanje razprave o načrtu zakona za žganje. Govorila sta samo dva govornika Čeh Formanek in dr. Reichert član napredne nemške stranke.

Formanek je odgovarjal dr. Lemischu iz zadnje seje dokazujoč, da Češka sama ob sebi živi in ne potrebuje pomoči po nakladi na žganje. Govornik polemizuje sicer splošno proti vladnemu načrtu. Dr. Reichert sicer tudi ne hvali načrta, a njegova stranka bo glasovala za načrt. Zbornica je sicer bore malo uspešnega pokazala, — zbornice odseki pa delajo prav vstrajno, tako da bo prihodni teden zakon o novačenju prišel zopet v zbornico na drugo čitanje.

Delo se je pričelo, dal Bog, da bi se tudi nadaljevalo!

Dunaj, dne 8. marca 1901.

Seja je bila določena, da se voli predsedništvo za celo dobo zasedanja, ker je že preteklo mesec dni od provizorične volitve predsedništva po poslovniku. Po prebranju došlih vlog je pristopil predsednik grof Vetter na dnevni red in razglasil, da se bo volilo predsedništvo. Zbornica je potrdila dozdanje predsedništvo in oddalo se je glasov tako, da je dobil predsednik grof Vetter 189 glasov, Prade 152 glasov in dr. Začek 190. S tem je bila pa tudi seja končana.

Komur niso razmere znane, bi se čudil, da hoče zbornica delati, a vendar ne kaže nikacega dela. Vse delo je pa preloženo v odseke, kateri pa prav zdaj neumorno delajo in pozno v noč razpravljajo.

Za nas je najbolj važen odsek, ki razpravlja o potresnem posojilu. Ta odsek ima vsaki dan sejo in prav danes je bila potresna zadeva v razpravi. Natančno se sicer ne more poročati iz odseka, a toliko nam je znano, da je dr. Šusteršič z vso vnemo zagovarjal svoj predlog, da bi se potresni dolg odpisal Zastopnik ljubljanskega mesta pa misli, da je to nedosežni ideal in je zadovoljen, ako se obroki podaljšajo in roki zmanjšajo. Ta izjava je ugajala, samo ob sebi umevno tudi vladnemu zastopniku, kateri je pa še blagohotno pristavil, da se smejo že zavržene prošnje ponoviti in da se zdaj ne bo za potresno posojilo rubilo. Prišlo je pa osredni vladi tako obširno poročilo iz Ljubljane, o katerem se bodo pogajala razna ministerstva, da bo komaj mogoče sejo dotičnega odseka sklicati pred enim tednom.

Najnovejše vesti.

G. Puklu v notes. Izdajatelj od naše strani podpiranega lista „Sülen“ še vedno trdi, da ima prav, ko zahteva brezpogojno združenje državnih poslancev v en klub. Mi smo za pogojno združenje, namreč pod pogojem, če liberalci opuste gonjo zoper katoliško cerkev in duhovščino. Tudi nikakor ni res, kakor pravi Pukl, da že za Kristusom hodi, kdor reče, da stoji na krščanskem stališču. Kdor namenoma izpodkopava veljavo cerkve, katero je Kristus ustanovil (in da liberalci to počenjajo, je menda prepričan tudi g. Pukl), kdor se norčuje iz Kristusovih nauk, ta ne hodi za Kristusom in če on trdi, da stoji na krščanskem stališču, ko dejansko dela, kolikor je v njegovi moči, zoper to stališče, tak stoji on na farizejskem stališču. V interesi krščanstva je pa bolj prav, če s farizeji ni združenja.

Iz Kranja se nam piše: Liberalna lista „Narod“ in „Gorenjec“ se potegujeta za krščanstvo župana Šavnika. To je nekoliko sumljivo, da Šavnik ne protestuje, ko ga liberalci vlečejo za „škrice“. Sicer smo pa malkontenti večji prijatelji Šavnikovi, kakor stranka, ki ga zlorablja. Ona stranka ga je nahujskala, da je tožil, dasiravno smo mu željo izpolnili in dali popravek glede pooblastil. Liberalna stranka ga je nahujskala, da je časti iskal tudi po neki preiskavi, kjer je pa pogorel. Sedaj je spoznal, da imamo mi več usmiljenja z njegovim sinom, kakor on z nami. Bilo bi pa tudi res škoda, da bi bistri mladenič bil brez mature, četudi Pirc govori iz očeta, zato molčimo.

Razne stvari.

Začenjajo spoznavati. Liberalni poslanec Molmenti je na Laškem priporočal, da se verouk zopet vpelje v šole, kajti v moralnem oziru se kaže očividni propad, katerega je mogoče le z verskim mišljenjem odstraniti, ker le z vernostjo se je mogoče bojevati proti slabim človeškim nagnenjem. Tako sodijo liberalni možje o brezverski šoli.

Cesarici Elizabeti se postavi na Dunaju spomenik.

Nikolaj Tesla, (slavni hrvatski elektrotehnik) ki živi v Ameriki, naznanja v časniku „Sun“, da so potrebna denarna sredstva za na-

pravo njegove brezžične svetovne telegrafije zagotovljena. Električna moč se navede v zemljo in tresljaji se bodo lahko po vsem svetu lovili s posebnimi aparati.

Velikanskega morskoga volka je pripeljal v Trst „Lloydov“ parnik. Žival ima težo 500 kg. Dosedaj je najtežji morski volk, ki je bil ujet, tehtal le 63 kg

Predavanja o zemljedelstvu v vojašnicah so uvedli v Belgiji. V letu 1899—1900 je bilo 26 tečajev v 22 vojašnicah. Trajali so od početka grudna do konca malega travna in so se uvedli pri vseh posadkah, kjer se je priglasilo najmanj 20 vojakov. Imeli so po dve predavanji v tednu po pol sedmi uri zvečer, ko so bili vojaki prosti od službe. Program je bil jako obsežen, toda predavajočim je bilo na voljo dano, izbirati si snov po zmožnosti poslušalcev. Zlasti se je predavalo o naravi tal, o njih obdelovanju in boljšanju, o setvi in gojenju rastlin, o krmiljenju in ravnanju z živino itd. Zraven tega so napravljali tudi izlete na gospodarstva po okolici. Toda, to je bilo v Belgiji, pri nas bi to bilo proti vojaškemu redu.

GLASNIK.

Delavske drobtine.

Javna predavanja v „Kat. Domu“. V sredo zvečer je predaval č. gosp. dr. Janežič o tem kako se pride do lastnega doma. Govornik je v šegavo poljudnih besedah razlagal, kako „Slov. delavsko stavbeno društvo“ svojim članom napravlja domove. Prihodnjo sredo bode predaval č. g. dr. Krek. Vstop je vsakemu prost.

Delavska statistika. Statistični urad v o. kr. trgovskem ministerstvu razpošilja sedaj vpraševalne pole na delavska društva, katere morajo ista izpolniti. Vprašalne pole so nemške in slovenske. Na vsako vprašanje, katero se tiče katerega društva, je treba natančnega odgovora. Vsa slovenska kršč. soc. delavska društva se torej opominjajo, da prav natančno odgovore na polah. Opomniti moramo, da je vsako društvo zavezano spolniti vpraševalno polo in jo poslati statističnemu uradu na Dunaju. Društva, ki bi ne hotela tega prostovoljno storiti, jih bode v to prisilila kompetentna gosposka. Priložen je tudi ponk o izpolnitvi in odgovorih vprašanj.

Železniška organizacija. Pretečeno nedeljo zvečer so imeli železničarji v Ljubljani razgovor o pristopu k prometni zvezi, katera se razteza na vso državo, Bosno ter Hercegovino. Vspeh razgovora je bil dovoljen. Železi je le, da se železničarjem posreči vstopiti v organizacijo, ki jim bo nudila vse, česar potrebujejo za svoje zboljšanje.

„Rdeči prapor“ pravi v zadnji številki: „Sveto leto je prineslo 1.600.000 lir Petrovega vinarja. Ubogi stradajoči jetnik v Vatikanu si bode zdaj menda lahko kupil juho in v oblicah krompirja“. Rudečkarji mislijo, da rabi rimski papež Petrov vinar v take svrhe, kakor njih voditelji delavski vinar. — Kristan sodi po sebi!

Stavka v Trstu. Težaki iz javnih skladišč v Trstu so imeli posvetovanje o odgovoru, ki so ga dobili na svoje zahteve glede povišanja dne in odprave akordnega dela. Ker je bil odgovor, katerega so dobili, nepovoljen, sklenili so jednoglasno, da ustavijo delo in stopijo v stavko.

Osemurno delo na Angleškem. Angleški parlament je z 212 glasovi proti 199 glasovi sprejel v drugem branju osnovo, s katero se uvede usemurno delo v rudnikih

Deveturni delavnik. Avstrijska vlada namerava v jedni prihodnjih sej, kakor javljajo razni listi, predložiti zakonski načrt o deveturnem delavniku.

Redni občni zbor „Slov. del. stavbenega društva“ v Ljubljani vršil se je v nedeljo dne 3. t. m. v veliki dvorani „Katol. Doma“. Otvoril je občni zbor g. dr. Ivan Janežič, ki je povdarjal, da je imelo društvo v preteklem letu mnogo posla. Omenja, da je potrebni kredit dobivalo društvo v prvi vrsti pri „Ljudski posojilnici“, nadalje pri „Mestni hranilnici“, kakor tudi pri „Kreditni banki“. Povlarja, da je imelo ravna

teljstvo rešiti veliko prošelj in tudi pritožb. Tajnik Alojz Trtnik poroča, da je društvo imelo preteklo leto 37 sej in jeden izvanredni občni zbor. Na novo vstopilo je 45 članov, 8 jih je izstopilo in 5 se jih ni moglo sprejeti. Največjo sitnost delal je v preteklem letu društvu mestni magistrat ljubljanski, ki je od društva zahteval za nivelno črto stavbišča, mesto da bi podpiral društvo poštenih delavcev. Tako postopanje od strani občinskega zastopa je vredno graje in delavci si moramo to zapomniti! Obširno je razpravljaj računski zaključek blagajnik Ziller. O računskem zaključku smo že pred dnevi poročali v „Sl. Listu“. Na predlog načelnika pregledovalcev računov se je direktoriju izrekla zahvala in računski zaključek se je odobril. Pred volitvijo odbora je izjavil predsednik č. g. dr. Janežič, da ne sprejme več predsedstva, ker mu je popolnoma nemogoče izvrševati nadaljnji posel. Izvoljeni bili so v direktorij: Dr. Krek, Ziller in Fr. Breskvar, kontrolorjem dr. Ign. Žitnik in Sedmak, pregledovalcem računov, Kljun, Škof in Zangl, v razsodišče Zangl, Noč, Luknar, Korenjak in Kregar. Občni zbor je nadalje premenil pravila v tem smislu, da se raztegne delovanje društva na celo kranjsko deželo. Sprejet je bil nadalje tudi predlog, da se zahvali občni zbor č. gosp. kanoniku Kalanu za podporo in naklonjenost, ki jo je društvu izkazoval, kakor tudi dosedanjemu predsedniku na izbornem vodstvu. Predloga sta bila z navdušenjem sprejeta. — Odbor se je sledeče konstituiral: Predsednik dr. Krek, namestnik Mrvec, tajnik Trtnik in blagajnik Gostinčar.

Poljedelske zadruge zagotovljene. Predlog o poljedelskih zadrugah je bil brez prvega branja izročen poljedelskemu odseku. Ker so za predlog tudi Mladočehi, je hitra rešitev predloga zagotovljena. Referentom je izbran posl. Povše.

Stavke. V Palermu v Siciliji vlada splošna stavka. Demonstracije brezposelnih in stavkujočih delavcev proti ministerstvu imajo skoro že revolucionarno lice. Vse delo miruje, vsi uradi in šole so zaprte. Splošna beda spravlja ljudstvo do obupa. — V Marzelju na Francoskem tudi stavkajo. Okoli 200 stavkujočih je napadlo tovarne vozove, orožniki so jih razpršili. Ko so pa zopet hoteli obložiti vozove, je priredilo 2000 stavkujočih delavcev demonstracije. Stavka se nadaljuje.

Glasovi iz Italije. Dne 20 t. m. je v mestu Brindisi umrla od lakote uboga ženska, mati s tremi otroci. Ljudje se je niso usmilili, v največji revščini so jo zapustili. V mestih Plezio, Parabita, Taviano, hodijo kmetje okoli, vsi prepadeni od glada. Siloma hodijo delat bogatejšim, nenajeti in ne marajo proč, dokler ni prišel gospodar in jim dal vsaj par soldov. V mestu Lece stoje trume delavcev po ulicah, pred magistratom in čakajo dela. Dela pa ni, ker ni denarja. Povsod je tako. Revščina, glad in pomanjkanje vsakega zaslužka je razširjeno po vsej Italiji. Zato beže trpini iz Italije po vsem svetu. Da bi samo bili poštene in dobri! Nego preveč slabega se čuje od njih. Zato se jih vsak ogiblje.

Iz cekarja. Draga! Prav veseli me, da si se tudi Ti na cekar spomnila. Praviš, da si bila v Ljubljani, kjer si videla žalostne berače itd. itd., temu se nikar ne čudi, ker tej vrsti ljudem v Ljubljani ni najblje, ker „heršofti“ ne prija.

Po mojih mislih bi beračem in nam delavcem menda najrajši preskrbeli tistih čudežnih jabolk, ki store človeka, imajočega je pri sebi, nevidnega, kakor sem v neki pravljici slišala. Če mi ne verjameš, se lahko prepričaš, evo Ti dokazov! Ako si v radovednosti kaj meni podobna, si si ogledala, kako lepe palače so v Ljubljani po potresu zgradili; iz vsake navadne hiše, v kateri je bilo še kako stanovanje za delavce, morala je postati moderna stavba za „heršofti“; ne oziraje se na to, da mora marsikateri hišni posestnik, vsled pomanjkanja „heršofti“, prazna stanovanja imeti. Za nas delavce se pa slavna ljubljanska gospoda ne briga! Pa — kaj pravim, da se ne briga, še drugim, ki hočejo kaj za nas storiti, to zapreči. Veš, mene, ker sem takrat, ko so sitnost delili, močno „tukaj“ vpila, včasih kar neka jeza popade, posebno če se spomnim, kako so nas naš oče župan pred par leti na shodu pri Ferlincu „farbali“. Rekli so, da bode bl. g. Gorup v kratkem začel delavske hiše zidati, in zraven so obljubili vplivati na to, da se to čim preje in gotoveje zvrši. In res, omenjeni gospod je zidal hiše; naša „heršofti“ je pa tudi res nanj vplivala in sicer tako, da so zopet vsa stanovanja le za „heršofti“, ker delavec še toliko na leto ne zasluži, kolikor tam stanarina znaša. Pa, o tem bodi dovolj; delavci smo in ostanemo gotove vrste inteligenci to, kar so — kovaču klešče. — Zadnjič si mi pravila o nekem gospodu brez brk, ki je čez f zabavljaj. Povej mi no, kdo je tisti možic; morda ga poznam, ker takih tičev, ki na to „vižo“ ljudi zabavajo (!) tudi jaz več poznam, ob priliki bodo že njih zelnate glave iz cekarja pogledale. — Zdaj ti moram še povedati, kako sem vesela, da moj zadnji opomin: Svoji k svojim ni bil brezvzpešen. Poslušaj: Nekoč sta prišla dva kmeta v prodajalno tukajšnje tvrdke Regorschege. Ko jih trgovec — ali pomočnik, tega ne vem natanko — vglela, porogljivo pravi: „No zdaj pa ne bo treba davka plačevati, ker ste Šusteršiča volili!“ A, glej smole, neka vrla delavka, ki je tudi tam kupovala, se hitro oglasi: „Vam pa patenta ne, ker ste Jelenca! Z Bogom!“ in odšla je. Seveda so jo nazaj klicali, pa — zaman! Ali ni to posnemanja vredno? Drugo: Neka večera sem jo mahala s cekarjem proti stolnici. Hm, šmenta, kar zagledam v Rohrmanovi prodajalni za suho robo, dve moji znanki. Jaz vsa radovedna, če se ne bodete domislili, da je to liberalni agitator — postojim. Sreča je hotela, da ju je mož ven na trotoar pripeljal, kjer ima tudi blago razstavljeno. Gotovo je slutil, da bo dobra kupčija, ker je bil neznansko uljuden. A, meni v veselje, se ozre ena od nji na firmo, ter pravi: „Oprostite, niste li tukaj liberalnega mišljenja?“ druga se pa hitro vmes oglasi: „Oh saj res, jaz sem že parkrat v „Slovincu“ brala, da je g. Rohrman strasten agitator liberalne stranke!“ Mož ves osupnjen gleda, a prva nadaljuje: „Če je pa tako, pa ne bo nič kupčije: Svoji k svojim! Brez zamere!“ Zaman njima je mož prigovarjal, da se bodete kesali, oni dve ste šli proč, jaz sem jima pa takoj globok „koploment“ naredila. Veš, jaz le želim, da bi jih vsi posnemali, kajti, potem bi te liberalne sove kmalu nehale skovikati! — Ne smem ti tudi zamolčati, da se je začelo ljubljansko ženstvo precej gibati. Kršč. soc. zveza za ženstvo se je začela oživljati. Nekemu liberal-

nemu pereščku pa to ni všeč. Zato je priletela Kadivnikova ali Kadunčeva — za ime ne vem dobro, ker ima moj spomin veliko luknjo — k neki gospej, ki je sicer liberalnega mišljenja, a je bila pri neki seji ženske zveze v „Katoliškem Domu“, ter grozila: „Še danes bom Tavčarici na Dunaj pisala, da mora tudi ona žensko zvezo osnovati, da bo tekmovala s klerikalno.“ Pozneje sem zvedela, da so imele liberalke res že neko sejo v to svrhu v „Nar. Domu“, kjer so menda sklenile z vsemi silami delati in agitirati za svojo „Zvezo“. Sklenile so menda tudi, da bo Tavčarica načelnica „Zveze“ samo njeno ime mora ostati skrito, vedoč, da bi vsa agitacija bore malo izdala, če bi povedale, da so liberalne „farbe“, česar bi jih Tavčarici ime izdalo. Zato: ženstvo pozor! Mene je pa pri tem obšla poredna misel, kako mora biti hudo, da pri vsih svojih s fižolom prihranjenih tisočakah še te sreče nima, da bi smela svoje ime kot načelnica ženske „Zveze“ prosto povedati. Malo odkritosrčnosti menda ne škoduje, to imajo sicer liberalci predrznosti cele vagone. Moja prijateljica je kupovala pred nekaj tedni ribjega olja v Trnkocjevi lekarni poleg rotovža. Plavobriki pomočnik ji je pri tem zabrusil te-le besede: „Pojte k pos. ancū K, naj vam zapiše olja“. Ta surovost je celo za cekar pregrda. Prijateljici in njeni tovarišici je rudečica šinila v lice; sram jih je bilo nesramneža, ki se ni mogel vprico dveh neznanih žensk kupovalk toliko zatajiti, da bi ne bil razkril svoje pristno „nerodne“ omike. Od tega junaka naj se uči „skrita“ načelnica potrebnega nastopa, da se ne bo skrivala. Je že še moja boljša, ker se mi ni treba nikogar bati, če povem da sem Tvoja zvesta Katra.

Zahvala.

Ginjenim srcem iskreno zahvaljujemo za mnogobrojno častilno spremstvo k poslednjemu počitku našega predragega, nepozabnega soproga, oziroma očeta, deda in tasta, gospoda

Frana Peterca

trgovca, hišnega posestnika i. t. d.

vsem častitim gg. duhovnikom, prijateljem in znanecem, osobito darovateljem prekrasnih vencev, zastopstvu vodstva katoliško-narodne stranke, mestnemu županu Ivanu Hribarju, odposlanstvom »Meščanskega kluba«, »Slov. kršč. soc. zveze«, »Katol. družbe«, »Slov. del. stavb. društva«, predsedstvu društva hišnih posestnikov, gg. bogoslovcem za milo petje ter sploh vsem udeležencem.

Tem potom se tudi srčno zahvaljujemo za mnogobrojne sožalne izjave od blizu in daleč, došle nam povodom britke izgube. Vsem, ki so se nas spominjali v dneh žalosti, plačaj Bog!

9 (1-1)

Rodbini Peterca in Karol Pollak.

Na prodaj je

pila na jermen (Bandsäge), stružnica (Drehbank), okrožna pila (Cirkularsäge) vse malo rabljeno. — Vpraša naj se osebno ali pismeno pri

Anton-u Stupnik

v Zdenskivasi 6 (3-3)

pošta Videm pri Dobropoljah.

Pozor!

Pozor!

Pozor!

Za nakup spomladanskega in letnega blaga

po najnižji ceni se priporoča

ANTON SCHUSTER

Špitalske ulice 7.

Velika izber površnih jopic in plaščev za gospe in deklice.